

Odbačen predlog da se Mladiću organizuju dva suđenja

Author: [Rachel Irwin](#)

Sudije kažu da bi time bila prekršena optuženikova prava i stvorene brojne logističke komplikacije.

Piše: Rachel Irwin iz Haga (TU br. 713, 14. oktobar 2011.)

Sudije Haškog tribunala odbacile su ove sedmice zahtev tužilaštva da optužnica protiv Ratka Mladića bude podeljena i da se održe dva odvojena suđenja.

Tužilaštvo se u avgustu založilo za to da se Mladiću najpre sudi za navodno učešće u srebreničkom masakru, koji se odigrao 1995. godine, pa tek potom, u zasebnom procesu, za zločine počinjene u Sarajevu i brojnim drugim bosanskim opštinama – pošto bi se na taj način osiguralo „efikasnije“ suđenje nego jedinstvenim procesom zasnovanim na postojećoj optužnici.

Osim toga, tužilaštvo je tvrdilo i da bi održavanje dva suđenja predstavljalo „bolji odgovor na nepredviđene slučajnosti“ ukoliko bi se Mladićevo zdravlje pogoršalo, kao i da bi se time „maksimalno uvećali izgledi postizanja pravde“ za žrtve. Tužilaštvo je navelo da bi prvo trebalo održati suđenje za Srebrenicu, jer je Mladić u tim događajima „navodno imao središnju ulogu i odgovornost“.

Veće se, međutim, sa time nije složilo ni po jednom osnovu. Napomenulo je i da pri donošenju takve odluke nije uzelo u obzir Mladićevo zdravlje, pošto nije ni dobilo nikakvu medicinsku dokumentaciju na razmatranje. Ta vest stigla je uporedo sa medijskim izveštajima po kojima Mladić (69) pati od pneumonije, premda je sud samo potvrdio da okrivljeni dobija lekarsku negu iz nepoznatih razloga.

Tokom prošlosedmične statusne konferencije, Mladić se požalio na kamenje u bubregu i bolove u uretri, ali je obećao da će ih „prevazići“ kako bi izdržao suđenje. (O tome vidi: <http://iwpr.net/sr/report-news/mladi%C4%87-nastoji-da-prevazi%C4%91e-zdravstvene-probleme>.)

Otkako je okrivljeni 26. maja uhapšen posle 16 godina provedenih u bekstvu, pojavljuju se spekulacije o njegovom zdravstvenom stanju i sposobnosti da preživi višegodišnje suđenje. Takve spekulacije je dodatno pojačalo i to što je prilikom pojavljivanja u sudu delovao ostarelo i govorio nerazgovetno.

Mnogi posmatrači i žrtve strahuju da Mladić neće preživeti dugotrajan sudski postupak, što se već dogodilo bivšem srbijanskom predsedniku Slobodanu Miloševiću, koji je 2006. godine umro tokom vlastitog suđenja. Zbog toga na suđenju Miloševiću presuda nije nikada izrečena – što je scenario čije ponavljanje niko ne želi.

Sudije su svoju zabrinutost u vezi sa time izrazile u odluci u kojoj su saopštile i da se argument tužilaštva sastoji u tome da se „pravda bolje ostvaruje posredstvom izricanja presude . . . barem na jednom manjem suđenju po izvesnom broju postojećih tačaka, a veće naglašava da strane u sporu moraju to jasno i direktno dokazati u svojim podnescima“.

Veće je ponovo saopštilo da nije dobilo nikakvu medicinsku dokumentaciju o Mladiću, i da svoje zaključke stoga ne može bazirati na „medijskim izveštajima ili drugim takvim izvorima“.

Ostavljajući po strani pitanje Mladićevog zdravlja, veće ipak smatra da bi se organizovanjem dva odvojena procesa ugrozila prava okrivljenog i stvorile brojne logističke komplikacije.

Na primer, sudije su zaključile da bi Mladić mogao biti zaokupljen „pred-procesnim pripremama jednog slučaja, dok bi istovremeno prisustvovao izricanju presude ili žalbenoj fazi prvog suđenja“, te da bi okrivljeni mogao postati preopterećen, što bi „ograničilo njegovu sposobnost da efikasno sudeluje u bilo čemu“.

Iznele su i tvrdnju da bi održavanje dvaju suđenja zapravo bilo manje efikasno od održavanja jednog velikog, kao i da bi – uz sve ostalo – moglo da dovede do toga da svedoci u Hag moraju da putuju više puta.

Štaviše, sudije su izrazile zabrinutost zbog onoga što bi se desilo ukoliko bi isto veće vodilo oba postupka, kao i toga kako bi ta činjenica uticala na „pristrasnost i pojavu pristrasnosti“.

Međutim, sudije kažu kako tužilaštvu niko ne brani da daje sugestije o tome kako bi samo suđenje postalo „kontrolisanije“.

Sudije su, kao i na drugim sudskim zasedanjima, konstatovale da postoje incidenti i opštine koje su uključene u optužnicu protiv Mladića, a uklonjene su iz optužnice protiv Radovana Karadžića, koji je za

vreme rata bio predsednik bosanskih Srba i Mladićev nadređeni. Inače je spisak optužbi protiv njih dvojice bezmalo identičan.

„Veće smatra kako nema razloga da se razdvajaju . . . optužnice, i smatra kako bi to razdvajanje moglo naškoditi okrivljenom, dovesti do toga da suđenja budu manje kontrolisana i manje efikasna, kao i do rizika od opterećivanja svedoka“, zaključile su sudije.

Specijalni savetnik tužioca, Frederik Svinen (Frederick Swinnen), izjavio je za IWPR da njegova kancelarija još uvek razmatra odluku i „procenjuje kakvu akciju, eventualno, želi da preduzme“.

Mimo svega toga, veće je ove sedmice odbacilo i predlog odbrane po kojem je sadašnji oblik optužnice „neispravan“ zbog toga što ne pruža adekvatne informacije o identitetu žrtava. (O tome vidi: <http://iwpr.net/sr/report-news/mladi%C4%87ev-advokat-prigovara-zbog-identiteta-%C5%B8rtava>.)

Sudije su zaključile da je sadašnji oblik optužnice prikladan s obzirom na optužbe i navodnu odgovornost okrivljenog, ali su tužilaštvu naložile da do 1. novembra podnese spisak sa podacima o identitetu žrtava.

Mladić će se u sudu ponovo pojaviti 10. novembra.

Okrivljeni je uhapšen 26. maja, nakon što je 16 godina proveo u bekstvu. Pred sudom se prvi put pojavio 3. juna. A na saslušanju koje je održano 4. jula udaljen je iz sudnice zbog toga što je prekidao sudije i odbijao da sasluša optužbe kojima ga terete.

Kao neko ko je u periodu od 1992. do 1996. bio komandant vojske bosanskih Srba, Mladić je navodno odgovoran za neke od najtežih zločina koji su počinjeni u bosanskom ratu. Među njima je i srebrenički masakr, u kojem je ubijeno oko 8,000 bošnjačkih muškaraca i dečaka; kao i artiljerijska i snajperska kampanja protiv Sarajeva, koja je trajala 44 meseca i u kojoj je ubijeno oko 12,000 civila.

Mladića terete i za zločine genocida, progona, istrebljenja, ubijanja i prisilnog razmeštanja – koji su počinjeni u 23 opštine širom Bosne.

Rachel Irwin izveštava za IWPR iz Haga.

Location: Balkans

Topic: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Focus: ICTY - Ratko Mladić
Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/odbacen-predlog-da-se-mladicu-organizuju-dva>